

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่องการพัฒนาทักษะการใช้คำ โดยใช้ชุดสื่อประสม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดสื่อประสมชนิดของคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาค้นคว้าประสิทธิผลของการเรียนรู้โดยชุดสื่อประสมชนิดของคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ชุดสื่อประสมชนิดของคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดสื่อประสมชนิดของคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สรุปผล

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดสื่อประสมชนิดของคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 83.15 / 82.92 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้
2. ค้นคว้าประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยชุดสื่อประสมชนิดของคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเท่ากับ 0.7405 แสดงว่า ชุดสื่อประสมชนิดของคำทำให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.7405 หรือคิดเป็นร้อยละ 74.05

3. นักเรียนที่เรียนด้วยชุดสื่อประสมชนิดของคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียน โดยใช้ชุดสื่อประสมชนิดของคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ชุดสื่อประสมช่วยให้เกิดความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น ($\bar{x} = 4.88$) รองลงมาชุดสื่อประสมทำให้เกิดความสนุกสนานในเรื่องที่เรียน ($\bar{x} = 4.83$) และเสียงบรรยายประกอบชุดสื่อประสมทำให้เข้าใจเนื้อหาง่ายขึ้น ($\bar{x} = 4.79$)

อภิปรายผล

ผลของการวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการใช้คำ โดยใช้ชุดสื่อประสม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E - book) ช่วยกระตุ้นและเร้าความสนใจของนักเรียน ส่วนแบบฝึกทักษะทำให้นักเรียนเกิดทักษะในการเรียนรู้เรื่องชนิดของคำในภาษาไทย ส่งผลให้การวิจัยบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ทุกประการ ซึ่งมีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดสื่อประสมชนิดของคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ (E_1 / E_2) เท่ากับ 83.15 / 82.92 สูงกว่าเกณฑ์ 80 / 80 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดสื่อประสมชนิดของคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อที่หลากหลาย โดยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อการสอนที่ช่วยกระตุ้นและเร้าความสนใจของนักเรียนจากภาพและเสียงที่มีความสอดคล้องกับเนื้อหาเรื่องคำชนิดต่าง ๆ ซึ่งแตกต่างจากที่เคยเรียนมาโดยการศึกษาจากหนังสือเรียนธรรมดาโดยทั่วไป นอกจากนั้นยังได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ จากใบกิจกรรมที่ผู้วิจัยได้ออกแบบเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหาต่าง ๆ โดยผ่านกระบวนการกลุ่มทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น ประกอบกับชุดสื่อประสมยังเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่มีความเหมาะสมในการนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ตอบสนองความคิดการแก้ปัญหา การศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง เพราะชุดสื่อประสมเป็นการนำเอาสื่อประเภทต่าง ๆ มาผสมผสานกัน

เพื่อให้สอดคล้องในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อช่วยให้การเรียนรู้บรรลุวัตถุประสงค์ สื่อประสมมีการสร้างโดยอาศัยหลักการและทฤษฎีการศึกษาหลายอย่างเข้ามาช่วย ได้แก่ ความแตกต่างระหว่างบุคคลการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้หลักการวิเคราะห์และหลักการ วิเคราะห์ระบบเข้ามาช่วย ดังที่ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2523 : 117 - 120) ได้กล่าวไว้ว่า ชุดสื่อ ประสมมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนเพราะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการ เรียนรู้ได้แสดงความคิดเห็นได้ตัดสินใจด้วยตนเอง และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชาญยุทธ ผลาฤกษ์ (2547 : 74 - 75) ได้ศึกษา การพัฒนาสื่อประสมประกอบการสอนกลุ่มทักษะการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง รามเกียรติ์ ตอนกุมภกรรณทนต์น้ำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า มีประสิทธิภาพ 86.20/81.15 สูงกว่า เกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และยังสอดคล้องกับผลการศึกษา ของอัจฉรา เบ็ญจิต (2549 : 74 - 75) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาสื่อประสม เรื่องคำควบกล้ำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่า สื่อประสมเรื่อง คำควบกล้ำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีประสิทธิภาพ ของกระบวนการเท่ากับ 90.30 และประสิทธิภาพของผลลัพธ์เท่ากับ 80.65 สูงกว่าเกณฑ์ ที่ตั้งไว้

2. คำนีประสิทธิภาพผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยชุดสื่อประสมชนิดของคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเท่ากับ 0.7405 แสดงว่า ชุดสื่อ ประสมชนิดของคำ ทำให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.7405 หรือคิดเป็นร้อยละ 74.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดสื่อประสมชนิดของคำ กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นั้นมีแนวคิดในการสร้างโดยอาศัยหลักการและ ทฤษฎีการศึกษาหลายอย่างเข้ามาช่วยดังที่ ไชยยศ เรื่องสุวรรณ (2546 : 199 - 200) ได้กล่าว ไว้ว่าทฤษฎีเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างบุคคล หลักการเกี่ยวกับสื่อประสม ทฤษฎีการเรียนรู้ และหลักการวิเคราะห์ระบบเข้ามาช่วย ประกอบกับตัวสื่อในชุดสื่อประสมที่มีความโดดเด่น ในเรื่องของการนำเสนอองค์ความรู้ผ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E - book) ซึ่งมีความแปลก ใหม่ทั้งในด้านการนำเสนอเนื้อหาและรูปแบบในการเรียนรู้ ซึ่งถือว่าเป็นเทคนิคการสอน ที่สามารถกระตุ้นและเร้าความสนใจของนักเรียนให้มาสนใจในการเรียนวิชาภาษาไทยมากขึ้น ทำให้นักเรียนที่เรียนรู้จากชุดสื่อประสม สามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ ที่ กิดานันท์ มลิทอง (2546 : 36) กล่าวไว้ว่า สื่อประสม เป็นการนำสื่อหลายๆ ประเภทมาใช้ ร่วมกันทั้งวัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดใน

การเรียนการสอน โดยการใช้สื่อแต่ละอย่างตามลำดับขั้นตอนของเนื้อหาที่มีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ร่วมด้วยเพื่อการผลิตหรือการควบคุมการทำงานของอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการเสนอข้อมูลทั้งตัวอักษร ภาพกราฟิก ภาพถ่าย ภาพเคลื่อนไหว และเสียง จากเหตุผลที่กล่าวมาทำให้นักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้ชุดสื่อประสมมีความรู้หลังเรียนเพิ่มขึ้น ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ทองคำ บรรณาศรี (2550 : 80) ได้ศึกษาการพัฒนาสื่อประสมประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Cycle) เรื่อง นิทานแสนสนุกและสามสถาบันหลักนครา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่า ระบบการเรียนรู้ที่ใช้สื่อประสมประกอบการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Cycle) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง นิทานแสนสนุกและสามสถาบันหลักนครา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่พัฒนาขึ้นมีค่าดัชนีประสิทธิผล (The Effectiveness Index : E.I.) เท่ากับ 0.6044 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนร้อยละ 60.44

3. นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยชุดสื่อประสมชนิดของคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ชุดสื่อประสมชนิดของคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นสื่อการสอนที่น่าสนใจ เพราะมีทั้งเสียงบรรยายมีภาพประกอบที่มีสีสันสดใสสวยงามทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน นอกจากนั้นเสียงบรรยายในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ทำให้นักเรียนที่อ่านหนังสือไม่คล่องสามารถที่จะเรียนรู้ได้พร้อมกับเพื่อน ๆ และสามารถที่จะเรียนรู้ซ้ำ ๆ ก็ครั้งก็ได้ จากข้อดีดังกล่าวของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ทำให้นักเรียนมีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ กานต์ อุทัยทัศน์ (2550 : 84) ได้ศึกษาการพัฒนาสื่อประสมสนับสนุนการเรียนรู้และเสริมสร้างทักษะการอ่านและการเขียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษา พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทั้ง 4 โรงเรียน มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนทุกโรงเรียน และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ทองคำ บรรณาศรี (2550 : 80) ได้ศึกษาการพัฒนาสื่อประสมประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Cycle) เรื่องนิทานแสนสนุกและสามสถาบันหลักนครา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยสื่อประสมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดสร้างสรรค์ เพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้ชุดสื่อประสมชนิดของคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดสื่อประสมชนิดของคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายจากสื่อคอมพิวเตอร์ คือหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E - book) และแบบฝึกทักษะ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้ออกแบบไว้มีการเรียนรู้ที่แปลกใหม่ไปจากที่นักเรียนเคยเรียนรู้มา มีการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ทำให้การเรียนรู้สนุกสนาน ไม่น่าเบื่อ ส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข ประกอบกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยชุดสื่อประสมเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักตนเองและได้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ตามรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนออกแบบไว้ ทำให้สามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้ และยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างทั่วถึงและมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ การที่ผู้เรียนมีบทบาทเป็นผู้กระทำจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมและกระตือรือร้นที่จะเรียนอย่างมีชีวิตชีวา ยึดกลุ่มเป็นแหล่งความรู้ที่สำคัญ โดยให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ปฏิสัมพันธ์กันในกลุ่มได้พูดคุย ปรีกษาหารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ซึ่งจากเหตุผลที่กล่าวมาทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดสื่อประสมชนิดของคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ นพมาศ สิงห์ (2550 : 67-68) ได้ศึกษาการพัฒนาสื่อประสม เรื่องอักษรนำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยสื่อประสมโดยรวมและรายด้านคือด้านเนื้อหา ด้านการออกแบบสื่อประสมและการใช้ภาษา ด้านแบบฝึกทักษะและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ด้านการจัดบทเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 ครูผู้สอนต้องฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานของตนเองต้องคอยกระตุ้นและเสริมแรงให้นักเรียนเกิดความต้องการที่จะเรียนรู้ โดยใช้ชุดสื่อประสมเนื่องจากเป็นสื่อที่เป็นรูปธรรมมีความหลากหลาย มีภาพประกอบสีสันสวยงามและมีเสียงบรรยาย และต้องคอยเอาใจใส่ และนำมาใช้ให้ถูกต้องเหมาะสมกับระดับชั้นและวัยของผู้เรียน

1.2 ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ควรให้ความสนใจในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยนำเอาชุดสื่อประสมมาใช้เป็นสื่อนวัตกรรมประกอบการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

1.3 ควรนำชุดสื่อประสมชนิดของคำไปสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่เรียนอ่อนหรือเรียนไม่ทันเพื่อน โดยอาจให้นำไปเรียนรู้ที่บ้าน หรือเวลาว่างที่โรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาการพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่านและเขียนของนักเรียน โดยใช้สื่อที่หลากหลายเปรียบเทียบกันเพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.2 พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ โดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ประเภทต่าง ๆ